

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) prejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2. I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 280.

V Ljubljani, v sredo 6. decembra 1893.

Letnik XXI.

Varstvo narodnih koristij.

Obžalovali smo že, da se je slovenska delegacija na Dunaju razkrojila in obžalujemo tudi še danes, če tudi nekateri slovenski listi to že razvpivajo za nekako veliko pridobitev. Nam tega dosedaj še niso dokazali, ker vsi njih dokazi se sučejo okrog gromovitih fraz ali se premalo opirajo na faktične razmere.

Sploh pa že priznanje naprednjaškega glasila dokazuje, da ta korak ni bil posebno srečen in da Slovenci ničesa ne pridobimo z razcepljenjem naših državnozbornih zastopnikov. „Slovenski Narod“ naravnost pravi, da opozicija ne računa na nobene pridobitve, nje naloga je sama obramba. Torej gospodje, ki so istopili, ne računajo na nobene pridobitve. To je gotovo žalostno. Tužen je pogled v Istro, tužen pogled na Štajersko, še tužnejši je pa pogled na Koroško. Posebno v poslednji deželi je položaj tak, da morajo Slovenci kar obupovati. Braniti in varovati skoro ničesa nimajo, ker se jim dosedaj ničesa dovolilo ni. Zaradi tega se pa naši poslanci nikakor ne smejo omejiti na to, da branijo le to, kar imamo, temveč morajo vedno si prizadevati, da kaj dosežejo.

Položaj je nevaren. Če bodo naši poslanci prihajali praznih rok domu, bode narod na Koroškem, videč, da se zanj ničesa ne doseže, postal apatičen za vso narodno stvar, in to bi bil hud udarec za slovensko stvar onostran Karavank. Mi sicer poznamo odločnost slovenskih mož onostran Karavank, ali pomisliti je, da se najpogumnejši in najbolj navdušeni naposled le utrudijo, ako vidi, da je vse zastoj.

Zato pa mi mislimo, da so tisti poslanci pametno ravnali, ki so se obrnili do vlade, da nam kaj dovoli. Če vlada neče, je vsekako potem še odprt pot v opozicijo. Mi nikakor ne mislimo, da bi naši poslanci ne smeli v opozicijo. Če pridejo take razmere, da spoznajo, da vlada se neče ozirati na

naš narod, tedaj je pač njih dolžnost, da storé ta korak. Dobro bi pa bilo, da bi bili vkupe izstopili iz kluba, ker drugače je, če pojdejo zastopniki vsega slovenskega naroda v opozicijo, kakor če jih izstopi kacij šest ali sedem.

Res, da „Narod“ posebno ne čišla Poljakov, in tudi mi ne odobravamo poljske politike, ali poštovati pa vendar moramo, da so Poljaki nekak odločilen faktor in ni napačna nam njih pomoč. Umna politika ne računa s frazami, ampak z dejanskimi razmerami.

Izstopivši poslanci se pa mislijo omejiti bajé na varovanje narodnih koristij, kakor je nas „Narod“ poučil, kar je pač le pač le jedna fraza več. Kdor količaj pazno zasleduje parlamentarno življenje, vé, da je za varstvo narodnih koristij ravno tako treba večine, kakor za nove pridobitve, torej ravno tistih pogojev. Če naši poslanci ne bodo mogli na Dunaju ničesa doseči, tudi ne bodo v stanu, ničesa varovati. Morda bi to bilo mogoče v nekaterih slučajih, v katerih je potrebna dvetretjinska večina. Tacih slučajev pa v bližnji bodočnosti razven volilne reforme noben ne pride na vrsto. Je pa tudi vprašanje, če bi po izstopu vseh slovenskih poslancev že opozicija dobila potrebno tretjino članov zbornice poslancev. Pri volitvi podpredsednika zbornice poslancev se je bil naredil nekak poskus, koliko članov šteje opozicija, in njen kandidat je dobil le 55 glasov, kar je še daleč do 118.

Mi nikakor ne odrekamo vsega pomena opoziciji. Lahko ima velik vpliv, ali zato pa mora imeti vsa opozicija potrebna svojstva. Pred vsem mora biti popolnoma jedina, imeti mora stalen program. In baš jedinstvi bode v novi opoziciji bolj manjkalo nego je je v Hohenwartovem klubu. Slovanska koalicija še ni stopila v življenje, že se začenja rovat na Moravskem proti njej na vsej črti. Če Mladočehi svojih državnopravnih zahtev nekoliko ne popuste, bode skupno delovanje nemogoče, če jih pa popuste, pa imajo pričakovati, da se na Češkem organizuje kak upor proti njim. Mladočehi imajo tudi to napako,

da še dozdej niso jasni v tem, kaj hočejo in zatorej ne morejo dobiti kacega vpliva.

Poleg tega je treba opoziciji največje vztrajnosti, veliko večje nego vladni stranki. Izrabiti mora vsak položaj, kjer se da vladi ali večini vreči kako poleno pod noge, zato jej je treba prekanjenega vodje, katerega tudi vestno posluša. Tak vodja bi se pa težko dobil, pa recimo da se tudi dobi, pride še jedna druga stvar v poštev.

Pomisliti je tudi, da je navadno od vseh dalmatinskih poslancev le jeden ali pa dva na Dunaju, Čeških pa tudi vedno nad polovico manjka. Pri najodločnejših glasovanjih bi torej vsa opozicija dala večkrat le po nekaj desetih glasov, kar bi le poniževalo vedno bolj njen vpliv. Zato smo pa prepričani, da taka opozicija ne more doseči uspehov in da bi bila gotovo slabša braniteljica narodnih interesov, nego je bil Hohenwartov klub.

Zares bi se v zboru slišalo nekaj več gromovitih govorov in stavilo nekaj odločnih interpelacij. Kaj bi pa vse to koristilo? Gospodje ministri in pa tudi drugi politiki imajo tako trdo kožo, da jim z najostrejšim govorom ne prideš do živega in na interpelacije pa vladi še odgovarjati ni treba, če ji ne ugaja. Zato je vse to tako slabo orožje, da zaradi tega še ne smemo odriniti družega od sebe, ki ga imamo v dosežanih zaveznikih. Baš zaradi varstva naših narodnih interesov torej mi obžalujemo, da so nekateri slovenski poslanci nastopili svojo pot.

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. decembra.

Učni minister Madejski. V Krakovu so bili učnemu ministru Madejskemu na čast priredili banket. Pri tem banketu je govoril vitez Madejski sam. Rekel je, da je pred vsem poljska znanost nagibala vladarja, da je poklical Poljaka za učnega ministra. Poljska znanost je že tako daleč napredovala, da se lahko postavi v jedno vrsto znanostjo

LISTEK.

Fonograf.

(Češki spisal Václav Kosmák, prevel Tihomil.)
(Konec.)

„Gospod profesor,“ presuče govor vdova ravnateljstva, „prosim, kakšen aparat imate tukaj? Takega še nisem videla.“

„To je nova iznajdba, takozvani fonograf. Ako je gospem všeč, vpeljem vas v njegove skrivnosti. Je skoraj na pol čudežna stvar.“

„Lepo prosimo!“ gospe sklenejo roke.

„Najprvo južnamo in potem nam moreš pokazati svoja čudesa,“ reče domača gospa. „Zabavaj mej tem gospe, jaz naročim služkinji, da prinese kavo.“

Kava je bila takoj na mizi in gospe so srkale sladko tekočino ter se ljubko in prijazno razgovarjale. Skoraj bi rekel, da svetniki v nebesih ne morejo odkritosrčneje in v večji ljubezni občevati med seboj, kakor te.“

Profesor gre mej tem v svojo sobo, da bi gospej ne motil v zaupnem razgovoru.

Po južini gre ravnateljstva po profesorja La-

godo ter ga prosi prijazno: „Gospod profesor, lepo prosim, pokažite nam novi stroj!“

„Z največjim veseljem,“ reče profesor radovoljno ter postavi stroj na mizo. „Častite gospe, to je najduhovitejša iznajdba slavnega Edisona; imenoval je svoj stroj, kakor sem imel čast že preje povedati — fonograf — glasopisec. Stroj je jednostaven. Blagovolite pogledati.“

Odpre stroj ter razlaga: „Ako govorite ali po-jete blizu te odprtine v stroj, piše to-le rahlo črtalce tukaj vsak glas na to-le tančico, katero vidite tukaj na tem valjarju. Ko je tančica popisana, more se sneti z valjarja ter shraniti. Če hočemo, da nam fonograf ponavlja, kar je vjel, ni treba družega, kakor popisano tančico zopet dejati na valjar ter ga vrteti, a iz stroja se slišijo prav taki glasovi, kakor jih je kdo vá-nj govoril ali pel.“

„Tega ni mogoče verjeti!“ vzkliknejo gospe.

„Gospe se morete takoj prepričati. Jaz pripravim stroj, in če drago, blagovolite vá-nj karkoli govoriti ali zapeti. Mogoče pa je, da je že ta tančica kaj vjela. Poskusimo!“

Pritrdi tančico na valjar sprednjim koncem, zapre stroj, spusti pero, da vrti valjar, in iz fonografa se oglasi vdove ravnateljstva glas: „Kakšen aparat pa je to?“

Ravnateljstva se zgane, a druge začudene pogledajo na-njo.

Takoj na to se čuje debelejši, malo hripavi glas gospe Kminkove: „Pfuj, ali je tukaj prahu!“

Kminkova se prestraši ter strahoma pogleda na druge.

„To je vaš glas, gospa Kminkova,“ zasepeče Lagodova.

Fonograf govori dalje, sedaj v diskantnem glasu gospe Trdinove: „Prahu? To ni mogoče!“

„Prosim, prepričajte se sami,“ hropi dalje stroj z glasom gospe Kminkove.

Gospe obledé, Lagodova prične jih ostro meriti z očmi, a stroj izdaja brez usmiljenja. Z glasom lepe vdovice zakriči: „V resnici! No, to je strašno!“

Hezovnova začne kašljati ter si z belim robcem zakrije usta.

Iz fonografa zopet zvižga glas gospe Trdinove: „Sramota je to! Sramota za Lagodovko in razžaljenje za nas. Povabi si v góste, a niti prahu ne pobriše. Kaj pa, kdor se briga za ves svet, in povsod hoče biti prva, ta se ne more brigati za svojo hišo.“

Profesor se hudobno smeje, gospe se grizejo v ustnice, Lagodova prične krčevito sopsti.

tistih narodov, ki stoje na čelu evropski civilizaciji. Karakteristično za poljsko znanost je pa, da zajemajoč iz božje modrosti se ni nikdar sprla s cerkvijo. Poljaki morajo torej biti v prvi vrsti hvaležni prevzvišenim zastopnikom znanosti in cerkve. — Ta govor novega ministra mnogo dobrega obeta ali počakati bode treba, da mož pokaže v dejanju, kakšni nazorji ga vodijo. Ko je bil imenovan učnim ministrom, so vsi listi ga zmatrali za liberalca, ali njegove besede ga pa nam kažejo v ugodnejši luči.

Liberalni Poljaki. V poljskem klubu je posebna liberalna frakcija, katera že dolgo deluje na to, da bi poljski poslanci hodili v vsem z levičarji. Ta frakcija je pa tem vplivnejša postala, odkar je sedanja vlada, v kateri imajo levičarji precejšen vpliv. Pri volitvi klubovega načelnštva se je pokazalo, da so liberalci v poljskem klubu skoro jednako močni, kakor konservativci, in so dobili skoro jednak vpliv v načelnštvu. Nedavno so liberalni Poljaki še nekaj govorili o osnovi nekake avstrijske slovanske stranke proti rusofilskim panslavističnim tendencam, ali sedaj pa očitno liberalni poljski poslanci priznavajo, da je njih idejal obnovenje nemškega vpliva v Avstriji. Naravnost naglašajo, da Poljaki nimajo nič skupnega niti s Čehi, niti s Slovenci, niti z avtonomisti Hohenwartovega kluba, in da se za to jim ni treba brigati. Pač je želeli, da ta stranka v poljskem klubu ne pride še do večjega vpliva, ker potem bi dobili liberalci vso moč zopet v roke v Avstriji. Nekoliko bode to pomagalo, da se Poljaki popolnoma ne pridružijo liberalcem, če ohrani Hohenwartov klub z njimi zvezo. Ko bi pa razpal Hohenwartov klub, zgubili bi konservativni člani poljskega kluba vsako oporo in liberalizem bi v njem z vso silo zavladal.

Verska vzgoja otrok na Ogerskem. Ogerski minister bogočastja in nauka je predložil zbornici poslancev minolo soboto predlogo o verski vzgoji otrok iz mešanih zakonov. Določeno je, da ta novi zakon stopi ob enem v veljavo z uvedenjem civilnega zakona na Ogerskem. S to predlogo je hotela vlada le nekako prisladiti katolikom civilni zakon, češ. potem dobe le svobodno versko odgojo otrok. To nadomestilo je pač jako slabo, če se pomisli, da civilni zakon zadeva vse prebivalstvo ogersko, dočim se ta predloga tiče le malega dela ogerskih državljanov. Sicer pa tudi ta načrt zakona stvari dosti ne spreminja. Dovoljeno bode le pred zakonom se sporazumeti o vzgoji otrok med ženinom in nevesto in o tem skleniti pogodbo pri notarju ali državnem uradu. Če ne bode take pogodbe, ostanejo v veljavi vse sedanje določbe. Če se pomisli, da se bode civilni zakon sklenil pred cerkvenim in po sklenjenem civilnem zakonu ne bode dovoljeno več se pogajati o vzgoji otrok, katoliška duhovščina ne bode mogla tukaj vplivati, da se izpolnjujejo cerkvene določbe. Prav lahko se prigodi, da ženin in nevesta iz nevednosti ali pa zaradi potov in stroškov opustita omenjeno pogodbo. Priprosti ljudje tako neradi hodijo okrog gospodske.

Civilni zakon na Ogerskem. Ogerska vlada s svojim načrtom o vpeljavi civilnega zakona na Ogerskem ni ustregla le vladni stranki, temveč i velikemu delu opozicije. Posebno skrajna levica je

bila jako vesela in je Herman v njenem imenu predlagal, da se po tem zgodovinskem dogodku naj takoj pretrga seja, ker poslanci zaradi velikega veselja niso v takem duševnem stanju, da bi mogli sedaj obravnavati druge stvari. Ugronova opozicija je temu nekaj ugovarjala, ali je niso poslušali. Seja se je kar končala. V tej seji se je jasno videlo, da ima vlada v zbornici poslancev veliko večino za to predlogo. Odvisno je le od gospodske zbornice, če se vpelje na Ogerskem civilni zakon, ali ne, in potem od novih volitev. Izključeno pa celó ni, da liberalci zmagajo še v gospodski zbornici, posebno če konservativci ne bodo porabili dobro časa in vzbudili mej narodom proti vladi kakega gibanja. V gospodski zbornici je mnogo članov, ki se še niso odločili na nobeno stran in le čakajo, kako da je mnenje dežele. Liberalci ne bodo držali križem rok, temveč bodo vse storili, da bi pokazali svetu, da je vsa dežela za civilni zakon. Liberalci so mojstri v pačenju javnega mnenja.

Protijezuitski zakon v Nemčiji. S sklepom državnega zbora še ni rešena stvar o povratu jezuitov v Nemčijo. Nekateri liberalni listi že zatrjujejo, da vsa stvar ostane le pobožna želja, ker vlada se nikakor ne misli udati. Koliko je resnice na tem, ne vemo. To vemo, da vlada ne bode rada odjenjala v tej stvari, ali katoliških glasov bode jako potrebovala. Brez katoliškega centra bode težko dobiti večino za nove davke in za trgovske pogodbe. Vlada je za vojaški zakon brez katoliškega centra dobila večino, ali težje bode pa dobiti večino za davke, s katerimi se pokrijejo večji stroški za vojno. Protisemitje so glasovali za povišanje vojne, ali za nove davke pa ne mislijo glasovati, ker bi radi večje stroške navalili le na židovske borzijance in druge bogatine, čemur se pa stavljajo od drugih strank ovire. Konservativci so podpirali vlado proti katoliškemu centru zastran jezuitskega zakona, ali nasprotujejo jej pri trgovskih pogodbah. Zaradi tega se bode nemška vlada pač še enkrat premislila, predno odkloni sklep državnega zbora zastran povrata jezuitov v Nemčijo. Caprivijeve stališče že tako ni posebno trdno in pasti bi utegnil, ako se mu katoliški centrum postavi po robu.

Srbija. Kralj srbski je bajé že res nameraval poklicati vojaško ministerstvo in to utegne se zgoditi, ako bodo liberalci delali prevelike ovire. Poklical je že bil dva polkovnika in jima razodel, da se do častnikov obrne, ako bode potreba. Polkovnika sta mu odsvetovala, ker ne kaže vlačiti vojne v strankarske razpore. Kralj je na to za sedaj popustil misel na čisto vojaško ministerstvo, in naročil Grujića, da sestavi novo vlado. Radikalci so zaradi tega jako nevoljni, ker so se nadejali, da pridejo samo možje njihovega zaupanja na krmilo. Glasilo radikalcev „Odjek“ že začinja s pretenjem. Kralja spominja na osodo grškega kralja Otona in rumunskega kneza Cuse, ki sta bila pregnana s prestolov. Razmere so torej v Srbiji skrajno napete. Sicer se v srbskih radikalnih krogih govori, da srbsko politiko sedaj vodi prav za prav kralj Milan, kateri radikalcem ni naklonjen.

Slovstvo.

„Slovanska knjižnica.“ Vrejuje in izdaja Andr. Gabršček. Tiska in zalaga „Goriška tiskarna“ v Gorici.

Četrty snopič ima na 64 straneh: „Proti vja. Slika iz življenja. Slovaški spisala Ljudmila Podjavorinská. Poslovenil Anonym.“ 20letna pisateljica, ki se imenuje s pravim imenom Lj. Riznerova, nam v povesti podaja črtico iz tužnega življenja Slovakov. Zlasti kaže, kako židje molzejo bedni narod. Prevod se bere v obče gladko, a je tu in tam precej trd. Vredništvo je povesti dodalo nekoliko črtic o Slovakah in mladi pisateljici. — Drugi spis snopiča je: „Azbuka“. Uvod o pomenu azbuke; azbuka za slovenski jezik in o popolnjeni azbuki za srbsčino in ruščino. Za vajo sta dodani pesmi S. Gregorčiča: „Domovini“ in „Pri mrtvaškem odru“.

Dne 2. t. m. je izšel peti snopič. Obsega na 68 straneh: „Cesarja je bil šel gledat.“ Humoreska. „Pravda.“ Humoreska. „Prevžitkar.“ Povest. Vse tri iz lužiškega poslovenil Sim. Gregorčič ml. Članek: „O baltiških Slovanih in Lužičanih.“ spisal Simon Gregorčič ml. — Dobro, šaljivo, a hkrati zelo podučljivo berilo ima ta snopič. Vseskozi dovršenem prevodu opisuje se v prvi humoreski, kako je šel častihlepni Brožič na

Dunaj „cesarja gledat“. Uprav izborna pa je „Pravda“. Zeleni bi le, da bi to humoresko, ki v šaljivi obliki označuje zlo nepotrebnega pravedanja, dobili v roke tudi naši kmetje in jo tudi uvaževali; saj baš to zlo le premnogokrat gloda tudi ob strženu slovenskega naroda. Istotako „Prevžitkar“ jako dobro označuje žalostno stran kmetijskih razmer, ki toliko slabo vplivajo na družbinsko življenje. Prav zanimljive so tudi kratke črtice pisateljeve o baltiških Slovanih in Lužičanih. — Dodana je S. Gregorčičeva pesem „Sam“, pisana z azbuko.

Na platnicah oznanjuje sl. vredništvo, da si je pridobilo doslej že 21 sotrudnikov, ki prevajajo povesti iz vseh slovanskih jezikov. Naštevati tudi spise, ki jih v prihodnjih snopičih objavi „Slov. knjižnica“. Med spisi je tudi več izvirnih. Manjka pa še kakih 300 do 400 narečnikov, da bo podjetju obstanek zagotovljen.

Posamezni snopiči stanejo po 12 kr.; cel letnik 2 gl. 60 kr. Prihodnji snopič izide dne 16. dec.

Liga + 4.

Ladislav Z. Ladadnjčki. Crte i slike. Zagreb. Tiskom Dioničke tiskare 1893. Ciena 70 novč. — S tem naslovom je izišla lepa 181 strani broječa knjiga, koder nam v mičnem jeziku podaja pisatelj pet zanimivih povestij. Z veseljem smo prebrali te jasne slike iz življenja. Osobito nam ugaja psihologična resnica opisanih oseb; v tem oziru velja pisatelju vsa hvala. Zato priporočamo slovenskemu občinstvu omenjeno knjigo.

Mince království Českého za panování rodu Habsburského od roku 1526. Sepsal Kliment Cermák, c. k. konservator a předseda musejního spolku. Věela Čáslavská. Tiskem a nakladem F. Hoblika v Pardubicích 1893. — Neutrudni arheolog in izkopavalec starin, učitelj Kliment Čermák, je jel izdajati gori omenjeno delo, ki nadaljuje njegovo proučevanje starih denarjev, katerega plod je že l. 1888 izdana knjiga „o českých penězích do roku 1526. Dosedaj je izšel imenovanega dela tretji zvezek. V českem slovstvu je to delo jedino te vrste. Dosedaj so pisali vsi numizmatiki večja dela rajše v nemščini. Čermák je dokazal, da stojé i v tem oziru Čehi lahko na lastnih nogah. Kovanje denarja je na Češkem, ki ima toliko rudninsko bogastvo, od nekdaj jako slovelo. To slavo potrjuje vsaka vrsta omenjene knjige. Velikega zgodovinskega pomena je in v marsičem pojašnjuje socijalne razmere prejšnjih dob. Jako zanimiva je zgodovina cen (str. 129) mesta časlavskega in praškega. Vol je stal na pr. l. 1594 5 kop českých grošev, konj 16 do 18 kop č. gr.; l. 1610 je stal v Pragi funt govedine 2 češka groša. — Tretjemu zvezku je pridejano 121 podob raznih denarjev, 21 avtografij in 10 pečatov. Knjižnicam in strokovnjakom numizmatikom je ta knjiga velike vrednosti; zato jim jo toplo priporočamo. Vrh tega pa omenjamo še neke posebne zasluge, ki jih ima vrli Čermák. Iz njegovega peresa ali vsaj po njegovem prizadevanju je še izšla cela vrsta drobnih knjižic, koder se v obliki povestij seznanja mladina s starinoslovjem. Te povestice so brez dvojbe jako koristne in dobro bi bilo, če bi tudi na Slovenskem kdo posnemal delavnega češkega učitelja.

Domača umetnost.

Iz Celovca, 4. decembra.

Marljivi naš slovenski umetelnik gosp. Alojzij Progar delal je tudi letošnje leto jako pridno. Poleg mnogih manjših del prenovil je vse tri oltarje podružnične cerkve pri Sv. Lovrencu poleg Grabštanja in napravil za veliki oltar te cerkve tudi lično podobo sv. Lovrenca. Za grabštansko farno cerkev uupravljal je dva nova, čedno iz lesa izrezljana stranska oltarja z velikimi sohami naše ljube Gospe in sv. Jožefa. Oltarja sta vestno in lepo napravljena. Sedaj izdeluje gosp. umetelnik podobo sv. Jožefa v naravni velikosti za samostan čč. uršulink v Celovcu in manjšo lursko Mater Božjo za Podkloster.

Bridka izguba zadela je letošnjo jesen vrlega našega rojaka-podobarja. Umrl mu je namreč dné 4. oktobra velik mecén in zaščitnik blagi baron dr. Richard pl. Daublesky „von Sterneck zu Ehrenstein“, star še le 40 let. Baš temu dobrotljivemu možu, velikemu prijatelju umetnosti, se imamo zahvaliti, da je iz našega Progarja napravil to, česar se danes veselimo, — čislane umetnika! Dasi Nemec, spravi je skromnega slovenskega mladeniča, takrat podobarskega pomočnika, na akademijo umetnostij in ga redno podpiral, da je srečno dovršil nauke.

„Tukaj si človek v resnici niti rokov ne more sneti, sicer je, kakor dimnikar,“ klevetá stroj dalje z glasom gospe Kminkove.

„Oh! Meni je slabo!“ vzkrikne krčevito Lagodova ter omahne v naslonjač.

Profesor priskoči k svoji soprogi, gospe pa kričé: „Vode, vode!“, pograbiyo svoje klobuke in solnčnike ter hité v kuhinjo. Deklo pošljejo k gospej, klobuke posadé na glave ter tiho odbežé.

Na stopnjicah zašepeta ravnateljéva: „To je grozno!“

„Skandal!“ zastoče Trdinova.

„Meni se je nocoj sanjalo o umazani vodi,“ reče Kminkova.

Lagodova se čez nekaj časa zavé, mirno ozré po sobi ter vpraša: „Ali so že odšle?“

„Da, ženka!“ odgovori profesor.

Ona mu poda roko ter reče tresočim se glasom: „Bilo je to hudo zdravilo, toda zdravo. Hvala ti, dragi mož. Kje so moji otroci?“

Od tega časa je bila Lagodova vzor skrbne žene in matere. Prijateljstvo mej njo in imenovanimi tremi gospemi se je vidno ohladilo.

„Zakaj neki?“ čudilo se je vse mesto. No, mi se ne čudimo.

Zanimal se je tudi pozneje še za našega umetnika, podpiral ga z marsikaterimi modrimi sveti in naklonil mu marsikatero delo. Blagemu možu bodi torej tudi med nami časten spomin!

Lepo in častno delo je vsprejel gosp. Progar včera. Blagorodna grofinja Egger, vdova grofa Gustava Eggerja, naklonila mu je namreč častni nalog, da napravi za pročelje nove družbinske grobnice (mavzoleja) pri gradu Rottenstein ob Št. Vidu veliko skupino: „Kristus vstaja iz groba“. Gosp. Progar bode skupino izsekal iz belega kararskega marmorja. Visoka bode kaka dva metra, razmerno široka in izdelana v takozvanem „hochreliefu“. Poleg glavne podobe prideta še dva čuvaja, vrh pročelja pa velik sv. križ in dva angelja. Gosp. Progar bode modeliral to veliko delo — prvo njegovo te vrste — na Laškem. Ze koncem tega meseca podu se namreč nadebudni ta umetelnik na daljše potovanje po Italiji. Tam bode obiskal vsa znamenitejša mesta, da natanko prouči slovečih laških mojstrov nesmrtna dela. Dlje časa se bode mudil v Benetkah in Rimu. Vrlema gospodu čestitamo že danes k lepemu delu in želimo mnogo sreče zlasti za važno njegovo potovanje, da se srečno povrne zopet v milo domovino in jo proslavi še s prav mnogimi deli čvrstega svojega duha in vstrajne pridnosti!

Z mnogim veseljem pozdravljamo i tu novo društvo za krščansko umetnost, ki ima tako važen in lep namen. Da bi se po novem društvu, lepem sadu prvega slovenskega katoliškega shoda, le prav marljivo in vstrajno gojila hči nebeška, — lepa umetnost! Naša želja je tudi, da se društveno delovanje nikakor ne omejuje na posamezno škofijo, marveč naj društvo v sebi združi vse Slovence, da s skupnimi močmi težé po skupnem cilju, krepko povzdiguje čast božjo in slavo slovenstva. R.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 6. decembra.

(Miklavžev večer), kateri je priredilo konservativno obrtno društvo, vršil se je prav zanimivo. Prostorna dvorana je bila polna do zadnjega kota. Dr. Jan. Ev. Krok je v lepem govoru pojasnil pomen Miklavževega večera v zlasti za sedanje razmere, povdarjajoč, da moramo tudi odrasli nastavljanje sv. Miklavžu, t. j. da moramo biti svesti si zveze s svetniki, z Bogom, z večnostjo. Po tem dovršenem in z vsestransko hvalo vsprejetem govoru zapeli so udje katol. društva rokodelskih pomočnikov nekaj lepih pesmij. Nato pa se je pričel za otroke pravi Miklavžev večer, ko se je iz nebes prikazal Miklavž in iz pekla grdi parkelj, ki sta se kosala, čegavih da bo več otrok. V pohvalo pričujoče mladine moram reči, da je bil Miklavž z večino otrok prav zadovoljen, da pa vendar tudi parkelj ni bil brez dela, ter da je nekaterekrat zaropotal z verigo, skočil nad kaknega nepokorneža ter ga neusmiljeno odpeljal v svoje temno kraljestvo. — Odboru konservativnega obrtnega društva iskreno čestitamo, da je tako lepo izvršil vse priprave ter družinam svojih udov priredil tako domač in družinsk Miklavžev večer.

(Slovensko gledališče.) „Prenočišče v Granadi“ se bode, kakor smo že poročali, pela dne 7. t. m. na slovenskem odru. Opozarjamo naše častite čitatelje na to lepo opero znanega komponista Kreutzerja. — Dne 10. t. m. — v nedeljo — popoldne priredi dramatično društvo svojo prvo — otroško predstavo. — Prepričali smo se, da je „Snegulčica“ dobro naučena in da so se priredile najlepše priprave.

(Pošta v Ortneku.) Dne 11. decembra t. l. odpre se v Ortneku na Kranjskem, v okraju kočevskem, nov c. kr. poštni urad, ki se bode pečal s pisemsko in vozno pošto. Služboval bode ob enem kot nabiralnica c. kr. poštnohranilničnega urada ter imel zvezo po železnici Ljubljana-Kočevje.

(Iz Idrije.) Katoliška delavska družba je sedaj postala v Idriji trdno in živo središče več nego dvesto delavcev in prijateljev njihovih. Zbirajo se vsak večer v društveni sobi, koder se raznovrstno zabavajo. Za Božič pripravljajo lepo veselico z godbo, deklamacijo, igro, božično drevesce i. t. d. Bog blagoslovi še na dalje našo prepotrebno družbo!

(Železnica preko Karavank.) Celovski mestni zbor sklenil je v seji dne 28. m. m. naj se poda mestni župan z dvema obč. odbornikama in odposlanci drugih zadetih občin na Dunaj, da se predstavijo novim ministrom in potegujejo za zidanje

železnice preko Karavank. Da bi napori ne ostali brezuspešni!

(Somenj sv. Andreja v Gorici.) V ponedeljek bil je običajen, največji somenj v Gorici, somenj sv. Andreja. Lepo vreme privabilo je obilo prodajalcev in kupovalcev, pa tudi radovednežev od blizu in daleč v Gorico. Kupčija bila je kaj živahna. Goričani skupili so mnogo novcev, sosebno gostilničarji meli so si zadovoljno roke. Ze več let nismo doživeli tako suhega vremena na somenj sv. Andreja, kakor letos.

(Dolenjski železnici.) C. kr. generalno nadzorstvo avstrijskih železnic je dovolilo stavbenemu podjetju S. pl. Ceconi in dr. v Novem mestu, da sme z lokomotivo dovažati nasip na progi Grosuplje-Novomesto od 67. do 77. kilometra.

(Iz-pred porotnega sodišča.) Bil je obsojen Anton Dolinar iz Zminca pri Škofji Loki zaradi uboja in težke telesne poškodbe v šestletno ječo, poostreno z jednim postom vsak mesec in temnim zaporom in trdim ležiščem dne 29. oktobra vsacega leta. Dne 29. oktobra zvečer se je sprl s fanti in z nožem smrtno poškodoval fanta Sinka, fanta Martilaka je lahko poškodoval in Zadnikarja težko poškodoval, prizadevši mu sedem ran. — Včera se je začela obravnava proti Mihaelu Uraniču, Antonu Lužarju, Janezu Klemencu st in ml., Franc Krmavnerju, Antonu Tršinarju, Janezu Vernetu, Janezu Šolnu, Janezu Stamcarju, Petru Ribiču, Barbari Zamlen, Neži Cerar, Henrik Trobevšku, Juriju Trobevšku, Janezu Spurku in Mariji Zerovnik zaradi ponarejanja denarja, oziroma soudeležbe ali podpore pri tem hudodelstvu.

(Čitalnica) se snuje v Kostanjevici in so se pravila že predložila vladi v potrjenje.

(Mesne cene.) Minoli mesec je bila cena mesu za kilogram: V Kranju 48 kr., v Trzinu 48 kr., v Loki 46 kr., v Novem Mestu 44 kr., v Žužemberku 42 kr., v Trebnjem 42 kr., v Krškem 48 kr., v Radečah 48 kr., v Št. Jarneju 40 kr., v Kostanjevici 40 kr., v Mokronogu 42 kr., v Kamniku 44 kr., v Idriji 46 kr., v Logatcu 48 kr., v Planini 52 kr., v Cirknici 48 kr., v Črnomlju 40 kr., v Metliki 40 kr., v Kočevju 43 kr., v Velikih Laščah 44 kr. in v Ribnici 46 kr.

(Z Reke): Dne 31. novembra sta bila nadvojvoda Josip Avgust in nadvojvodinja Avgusta v Opatici. Zvečer jima je vojaška godba priredila serenado. — 28. novembra je prišel sem po nalogu poljedelskega ministerstva kr. svetnik Szontagh, da pregleda propad v Drenovem, uzrok odprtja, in kako bi se dalo zaprečiti daljno udiranje. — 25. novembra sta se nadvojvoda Josip Avgust in nadvojvodinja Avgusta odpeljala v Trst. Tam sta se vkrcala na lloydov parobrod „Thalia“. Mimo Brindizija se peljeta v Aleksandrijo. — 24. novembra je nastal v Drenovem, na reškem teritoriju, silen propad. Jama meri 400.000 kubičnih metrov. Ljudstvo je močno prestrašeno. Propad sta si ogledala guverner in župan. — 29. novembra je bil v našem mestu majhen potres.

(Bosenski frančiškani) zidajo v Sarajevu nov samostan in semenišče za svojo redovno mladino. Veliko so se morali zadolžiti. Zato nabirajo sedaj po Hrvaškem milodare v imenovano svrhu.

(Pregledovanje prometnega pravilnika.) C. kr. trgovinsko ministerstvo je poslalo vsem trgovskim in obrtniškim zbornicam odlok, v katerem se naznanja, da se je državni železniški svet v svoji seji dne 23. oktobra t. l. nanj obrnil s to prošnjo, da bi se v namen pregledovanja a) dodatnih določil k notranjemu prometnemu pravilniku, b) notranjega prometnega pravilnika samega, v kolikor se posamezne točke tega ne skladajo z mejnarodnim dogovorom v Bernu, brž ko mogoče sklicala enketa, pri kateri naj bi sodelovali zastopniki železnic in zastopniki interesentov. Njega Prevzvišenost gosp. trgovinski minister je potrebno ukrenil, da se konci januarja 1894 vrši taka enketa. Ker se obravnava v dotičnih, deloma zelo zamotanih vprašanjih more najbolj uspešno vršiti le v malem krogu, kar je pripoznal tudi državni železniški svet, povabilo se bode k enketi le omejeno število zastopnikov prometnih interesentov. Vse zbornice naj bi poslale 8 zastopnikov k enketi in poudarja se želja, da bi se pri imenovanju teh oziralo na osebe, ki so ob ednem tudi člani državnega železniškega sveta. Trgovska in obrtniška zbornica na Dunaju se je naprosila potrebno storiti, da se zbornice glede volitve osmerih zastopnikov sporazumejo.

Podlaga posvetovanju pri enketi bode 52 pritožb, ki so se naznanile železniškim upravam z odloki z dne 24. marca, 15. aprila in 18. maja 1893, v kolikor se namreč na te ni že oziralo s sklepi konference železniških ravnateljev z dne 21. in 22. septembra t. l. ali se ne tičejo določil železniškega prometnega pravilnika, ki se vsled enakih določil mejnarodnega dogovora o železniškem prometu ne smejo premeniti. Ako bi s tem interesovanim krogom ne bi bilo zadosti vstreženo in bi morebiti trgovske in obrtniške zbornice nameravale še druge predloge pri tej enketi v razpravo spraviti, blagovolijo naj se ti predlogi s kratko utemeljitvijo naznaniti vis. c. kr. trgovinskemu ministerstvu.

(Mažarske navade.) „Obzor“ popisuje jako zanimivo dogodbo iz zagrebškega gledališča. V soboto dne 2. t. m. se je predstavljala Grilparcerjeva žalostna igra „Valovje morja in ljubezni“. V svoji loži je sedel mej predstavo tudi g. Herich, član mažarske večine v saboru. Ta mož se sploh jako mažarsko vede; kriči, krohoče se, tleska, kot nobeden drugi. Omenjeni večer je pa še posebno se izkazoval. Po četrtem dejanju je zaigrala godba „uoč na Savi“. Ko je svršila, je je g. Herich sam gromovito tleskati in priklimavati dijakom v parteru, naj mu pomagajo. Ti so ga ubogali in obrnive se proti njegovi loži so mu jeli ploskati, da se je vse treslo. To je tako navdušilo gosp. poslanca, da jim je jel metati sladčičarije in da je jel kar meni nič tebi nič pridigovati iz svoje lože. Govoril je nekako tako-le: „Živeli! Živeli! pa tako je treba; to mi ugaja; popolnoma v redu; hvala! Vidim, da imate smisla za gledališče, da vas predstave jako zanimljejo. To je tudi pravo; popolnoma v redu. To je vrlo lepo, plemenito od vas dijakov. Saj smo tu vsi dijaci; tu smo vsi učenci; ali ni to šola? Zakaj ti svirajo in zakaj oni predstavljajo? Pa ko tako divno igrajo, zakaj jim ne bi tleskali? Moramo pokazati, da cenimo njihovo umetniško delo; pokažimo, da smo izobraženi, da težimo za prosveto, da ljubimo i glasbo i klasično slovstvo. Glejte, tu imate prilike, da se spoznate z najlepšimi proizvodi klasičnega slovstva; tu se predstavlja i Sofoklej, i Gete, i Šiler, i Šekspir i drugi, — pa ni li to za vas poučno in koristno? — Pa to ni dovolj, treba je potovati! Jaz sem prepotoval celo Italijo, Nemško in Mažarsko, pa sem še-le tam uvidel, kaj je umetniška igra — —“ Čudom je poslušalo občinstvo čudnega govornika. — Po predstavi je vse zunaj čakalo nanj. Nekateri so ga zbadali, a on je odgovarjal odločno: „Kaj morete meni, dragi moji, ban je z menoj, ban, sam ban, gospodje. Nikogar se ne bojim.“ Dijake, ki so stali poleg njega, je jela razganjati policija. Zato je g. poslanec komaj še nekaj naukov jim podal, rekoč: „Bodite i vi veseli, dijaci moji, pojte; ako se hoče kdo izmed vas posvetiti petju, ga priporočim jaz, jaz imam vpliva. Vaše navdušenje me res veseli, a da vidite, kako se na Laškem časté umetniki s tleskanjem, kako je tam mladina navdušena za vse, kar je lepo! In na Mažarskem? Poglejte, kako mažarski dijaci slavé svojega Košuta! In vi? — —“ V tem je že redarstvo jelo vršiti svojo dolžnost. — Če bi ne bilo na Hrvatskem, bi trdili, da se to ni moglo goditi drugje nego — na Turškem!

(Kandidat zjedinjene hrvatske opozicije) za Brod in okolico je proglašen Evgen Kumičić, znani romanopisec in književnik. Volitev bo dne 9. t. m.

(Kako se delajo čestitke?) Dne 5. t. m. je bila v Zagrebu v saborski dvorani pod predsedstvom velikega župana Št. Kovačevića županijska skupščina. Začetkom se je dogodila ta-le zanimiva dogodba: Veliki župan dá kar na celem besedo skupščinarju g. Peri Šliepčeviću. Ta mož je bil namreč odločen, da stavi predlog o čestitki banu ob desetletnici njegovega banovanja. A tega moža ni bilo. Brž so hiteli verni slugi vel. župana iskat ga, in po četrtturnem iskanju so ga res steknoli in slovesno pripeljali v zbornice. Začel je govoriti in kvasil marsikaj, kar se ni malo ni skupaj vezalo. Ko je izvršil svoj govor, se jih je več priglasilo gledé tega predmeta k besedi. A vel. župan ni pustil nobenemu govoriti, marveč je jednostavno izjavil, da je predlog Šliepčevićev vsprejet.

(Svetovna razstava v Antwerpenu.) Ne preide skoraj leto brez svetovne razstave. Prihodnje leto jo bomo imeli v Antwerpenu. Zavzemala bode prostor 40 hektarjev. Lahko rečemo, da se bode kar evropska razstava preselila v Evropo, kajti večina razložnikov avstrijskih, nemških in laških je obljubila svojo udeležbo. Oglasilo pa se je tudi 1400 ame-

rikanskih tvrdk, kolikor jih še ni bilo na nobeni evropski razstavi — Posebno čudo na razstavi bode „građ v zraku“ — balon, 500 metrov plavač nad zemljo, kateri bode tako dobro zasidran, da se ne bode gostilnica v njem tudi pri najhujšem vetru zibala.

(Potres.) Iz Idrije: Danes zjutraj ob 12. uri 40 m. čutili smo pri nas precej močan potres, ki se je pričel z močnim bučanjem in trajal kake 4 5 trenutkov. — Tudi v Ljubljani bil je čuti ob istem času precejšen sunljaj.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 26. dne novembra do 2. dne decembra je bilo 10 novorojencev, 1 mrtvorjenec in 14 jih je pa umrlo. Meji umrlimi je 5 tujcev in in 11 iz zavodov. 2 sta umrla za vnetjem sopilnih organov, 1 za želodčnim katarom, 1 vsled nezgode in 10 za različnimi boleznimi. Zbolel je 1 za oslovskim kašljem, 1 za vratice in 1 za noricami.

(Zadnji Napoleonov čuvaj) na otoku sv. Helene, James Smith, je nedavno umrl v Baringstonu, 100 let star.

(Znamenita izjava.) O priliki zadnjih rusko-francoskih slovesnostij sta si dopisovala francoski katoliški duhovnik Janqué in dvorni carski duhovnik Janičev. Ta vzlasti lepo povdarja v enem svojih listov, ki ga priobčuje A. Suvorin, da se medsebojno prijateljsko občevanje najlepše zлага z naravo bogaboječega in caroljubnega ruskega naroda, pa tudi z duhom pravoslavne cerkve, ki vsak dan moli v svojih cerkvah za mir vsega sveta in za zjedinjenje svetih božjih cerkev. — Združiti se je treba za obrambo in razširjevanje tistega, kar je bilo povsod in vselej priznано kot krščansko. Razglašati je treba nauk krščanski; ta ima zjediniti cerkve in vse kristijane v jednem duhu. Te razlike v obredih, ki so toliko časa vzbujale borbo in neprijateljstvo, naj več ne zadržujejo ljubezni in bratstvo. — Da bi razkolniki le po nekoliko se otresli svojega priučenega sovraštva do katoličanstva in da bi duh Janičev-a vsaj malo navdal rusko duhovstvo, pa bi bila pot k jedinstvu kmalu gotova.

Društva.

(Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju) so 2. decembra darovali: Velečast. g. prof. V. Spinčič, državni in deželni poslanec, 5 gld., g. dr. Miroslav Ploj, c. kr. koncipist v finančnem ministerstvu, 3 gld.; gosp. Jos. Premierl, c. kr. uradnik pri poštini hranilnici, 3 gld.; — vsi trije na Dunaju. — V mesecu decembru prosilo je 25 revnih visokošolcev podpore; razdelilo se je 120 gld. v znamkah-obednicah in v gotovini. — Darove sprejema velečast. g. dr. Fr. Sedej, c. in kr. dvorni kapelan in ravnatelj v Avguštinjeju, Dunaj, I., Augustinerstrasse 7.

(„Bralno društvo v Mokronogu“) priredi dne 14. decembra t. l. v prostorih gostilne „pri lipi“ veselico s prav zanimivim vspešdom. Začetek točno ob 7. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi najljubdeje ODBOR.

(Mokronoška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda) ima svoj letni občni zbor dne 14. decembra t. l. v prostorih gostilne „pri lipi“. Na dnevnem redu je: 1. Nagovor prvomestnika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev računskih preglednikov. 5. Volitev novega načelnikstva. 6. Shodni predlogi in nasveti. — Začetek točno ob petih popoldne. — K obilni udeležbi vabi najljubdeje načelnikstvo.

Spominjajte se 'katoliškega sklada' ob raznih prilikah!

Telegrami.

Praga, 5. decembra. Društvo čeških pravnikov je sklenilo včeraj ob 25letnici izključiti svoje staročeške člane.

Kodanj, 5. decembra. Muzejski ravnatelj in odvetnik najvišjega sodišča Klubien je včeraj dopoldne v sodnji dvorani nakrat umrl.

Bern, 5. decembra. Narodni svet izvolil je radikalca Comtesse in Neuenburga predsednikom in radikalca Brennerja in Basla podpredsednikom.

Pariz, 5. decembra. Zbornica je izvolila Dupuya s 281 proti 213 glasom predsednikom.

Madrid, 5. decembra. Pravosodni minister pripravlja poseben zakon proti anarhistom.

Zdrav želodec in redno čiščenje ohranjuje raba premovane **želodčne tinkture** lekarja Piccolija v Ljubljani. Ne more se dovolj priporočati zaradi racionalne sestave in prekušenega zdravilnega vpliva. Steklenica 10 kr. 584 5 10-1

50.000 goldinarjev je glavni dobiček **ve-like inomoške 50krajcarske loterije**. Častite čitatelje opozarjamo, da je žrebanje nepreklicno **6. dec. 1893.**

Umrli so:

3. decembra. Marija Serbačič, brivčeva hči, 17 mesecev, Streliške ulice 11, bronchitis capillaris.

5. decembra. Ivana Briski, čevljarjeva hči, 3 mesece, Rimska cesta 17, jetika.

V bolnišnici:

4. decembra. Ferdinand Zgone, delavčev sin, 2 leti, jetika.

Tuji i.

4. decembra.

Pri **Matiču**: Kassowitz, Weidl, trgovca; Maly, Weigert, potovalca, z Dunaja. — Baroninja Stager iz Gradca. — Peitler, poročnik, iz Ljubljane.

Pri **Slonu**: Kohn, Wahle, trgovca, z Dunaja. — Steidler trgovec, iz Gradca. — Sonnenberg, trgovec, iz Čakovca. — Simon, trgovec, iz Temešvara. — Sliber, trgovec, iz Sele. — Kleinercher, potovalec, iz St. Vida. — Lednar, potovalec, iz Trsta. — Ivan vitez Gugenmoss iz Celovca. — Wakonig iz Litije. — Hruša s soprogo iz Lipice. — Lotrič, župnik, iz Zlatega polja. — Dolenc iz Trsta. — Fratou iz St. Jurja. — Andrej Mayrgundten, inženir, iz Gradca.

Pri **bavarskem dvoru**: Schmelzl, Bacher iz Mayria. — Salsker iz Trsta.

Pri **avstrijskem caru**: Bellina Franc iz Venzona. — Adolf Fleischmann, trgovski pomočnik, iz Ljubljane.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Žrebanje danes
zvečer ob 8. uri.

Inomostske srečke
à 50 kr.

Žrebanje danes
zvečer ob 8. uri.

Glavni dobiček **50.000** goldinarjev.
(58 20-20)
Srečke à 50 kr. priporoča J.C. MAYER.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v
opazovanja	termomera v min	termomera po Celzija				mm
7. u. jut.	737.6	— 12.6	brezv.	megla	0.00	
8. u. pop.	737.6	— 6.0	sl. svzh.	jasno		
9. u. zveč.	739.5	— 9.6	"	"		
Srednja temperatura — 9.7°, za 10.3° pod normalom						

Stranski zaslužek.

2160 gld. stalne plače na leto se lahko zaslužijo osebe vsacega stanu, katere hočejo porabiti svobodne ure. — Ponudbe pod **W. 6688 Rudolfa Mosse v Pragi.** 593 4-2

Lekarna Trnkóczy-ja

zraven rotovža v Ljubljani

prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja

Marijacejske kapljice za želodec

zdravno preverjeno in znano zdravilo s čvrstilnim in krepilnim vplivom pri **motenem prebavljenju**, pri **krču v želodcu** in **zabasanju**.

1 steklenica velja **20 kr.**, 1 tucat **2 gld.**, 5 tucatov samo **8 gld.** 202 31

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse **zobne operacije** in **zobna plombovanja**

A. PAICHEL,

(108) 43 **zobozdravnik**

pri Hradekega mostu I. nadstr.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Dunajska borza.

Dne 6. decembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 55 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 " 35 "
Zlata renta 4%, davka prosta	118 " — "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 65 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1002 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	342 " 50 "
London, 10 funtov stl.	124 " 55 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 93 "
Cesarski cekini	5 " 87 "
Nemških mark 100	61 " 27 1/2 "

Dne 5. decembra.

Ogerska zlata renta 4%	116 gld. 25 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 " 25 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	144 " 75 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	160 " 75 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	194 " 50 "
Zastavna pisma avst. ces. zem. kred. banke 4%	98 " 40 "
4% kranjsko deželno posojilo	98 " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	196 " 75 "
St. Genois srečke, 40 gld.	69 " 50 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	138 gld. — kr.
Avst. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " 60 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	70 " 50 "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	46 " 50 "
Ljubljanske srečke	25 " — "
Akcije angle-avstrijske banke, 200 gld.	152 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2875 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	105 " 50 "
Papirnih rubeljev 100	132 " 25 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.
Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosedo kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.